Nestrašte děti tím, že začne škola

Není potřeba zkracovat dětem prázdniny, jen je dobré před začátkem školního roku nastavit trochu jiný rytmus. Například jít dříve spát a dříve vstávat, říká ředitelka Křesťanské základní školy Šárka Glösslová.

■ Veronika Dawidowicz

Jak se jako rodič připravit nejlépe na začátek školního roku? Obzvlášť asi pro rodiče prvňáčků je to největší stres.

Ve většině rodin panuje nervozita již u zápisu, proto každý rok umožňujeme, aby se rodiče se svým prvňáčkem přišli podívat do školy v době vyučování, a to kdykoliv.

Nemáme určený den, rodiče tak posoudí atmosféru školy a prvňáček většinou již ví, která bude jeho třída, a pozná paní učitelku. Nabízím i individuální návštěvu v ředitelně, aby se mohli zeptat na věci, které trápí nejenom rodiče. Většinou má strach například babička dítěte, která bude hlídat prvňáčka, než přijdou jeho rodiče z práce. Nezlehčujeme to, spolupracujeme s každým členem rodiny.

V mnoha případech i se sourozenci, kteří jsou již u nás ve škole. Často se stává, že vytížení rodiče na ně přesouvají povinnosti, a to není ideální.

Jak své dítě připravit na první školní den, další školní rok?

Na konci prázdnin by dítě mělo mít již trochu jiný režim. Nemyslím tím, abychom jim předčasně ukončili prázdniny, ale začít dříve vstávat, nastavit nějaký rytmus. Pomalu ubírat čas a jít brzy spát. U prvňáčků bych to určitě spojila s večerním čtením pohádky a povídáním si o škole. Zaměřit se na emoce, pochopit, že dítě má právo mít strach.

Jsou podle vás děti po prázdninách připravené na to, sedět 45 minut v lavici a soustředit se?

Rozhodně nejsou, ale zkušený pedagog s tím počítá. První týden máme vždy zkrácený. Další dny již pracujeme dle rozvrhu, ale využíváme relaxaci mimo třídu, procházky, dokud to počasí dovolí.

Žáci od 5. ročníku mají Etickou výchovu, kde mohou volně diskutovat na téma, které je zajímá, proto se uvolní, částečně si i odpočinou. Jsou to i jiné předměty, které by měly být pro žáka komunikativní. Záleží na tom, jak vyučující přizpůsobí své požadavky první měsíc ve škole. Dále již musí být dítě připraveno, pokud nemá nějaký problém se soustředěním. U takového žáka samozřejmě přistupujeme zcela individuálně.

Snažíte se například děti ve škole nějak motivovat, aby se do ní těšily?

Ano, na konci školního roku jim vždy oznámím, co chystáme, na co se mohou těšit. V letošním roce bude více překvapení, ale za nejdůležitější považuji krásnou novou družinu a další učebnu pro výuku informatiky, ale máme tolik technického vybavení, že na to již děti nenalákáme.

DĚTI nejsou po prázdninách připravené na to, sedět 45 minut v lavici. Zkušený pedagog s tím ale počítá, říká ředitelka Šárka Glösslová. ***Foto: archiv ŠG***

Školní družina, školní klub, pomůcky, nové knihy do školní knihovny, výlety, mimoškolní aktivity, to vše je důležitější. Vzhledem k tomu, že se všeobecně zhoršil psychický stav dětí, tak bych dala přednost právě aktivitám, které jsem jmenovala.

Čemu by se rodiče naopak měli vyhnout, aby dětem ten nástup po prázdninách ještě neztížili?

Určitě děti nestrašit tím, že začne škola a s ní povinnosti spojené se stresem. Jestliže dítě celé prázdniny počítalo příklady nebo doplňovalo vyjmenovaná slova, tak má z učení nepříjemné pocity, které později přetrvávají. Spíš bych se zmínila o žácích, kteří přestupují na jinou školu. Je nezbytné, aby ji navštívili na konci školního roku, aby se celé prázdniny nebáli cizího prostředí.

Chystají se k vám do školy také nějaké ukrajinské děti?

Máme ukrajinské žáky, jsou součástí naší školy, někteří se začlenili rychle, u některých přetrvával negativismus. Bylo to velmi náročné a jistě ještě bude, ale za pozitivní považuji, jak se spolužáci rychle naučili mezi sebou komunikovat.

VE ČTVRTEK 1. září se opět otevřely brány škol. ***Ilustrační foto: archiv JL***

Byla zde nějaká jazyková bariéra?

Přispělo to ke zlepšení jazykového vybavení žáků i nás vyučujících. Žáci se většinou zpočátku domlouvali anglickým jazykem. Jsou i žáci z Ukrajiny, kteří za tři měsíce u nás ve škole dokázali překládat u nově příchozích žáků.

Máme štěstí, že je s námi od března paní učitelka z Ukrajiny, která ovládá více jazyků, proto se rychle naučila i česky. Od září bude právě ona pomáhat při začleňování nových žáků a komunikovat s jejich rodiči.

Máte pro ně například připraveny nějaké speciální programy?

V předchozích měsících jsme hodně využívali intenzivní výuku českého jazyka. Užíváme i tablety, kde je překladač, což bylo velmi rychlé pro komunikaci žáka s vyučujícím.

Nemáme jenom ukrajinské žáky, takže to pro nás nebylo nic nového. Rozdíl byl v tom, že jsme se museli naučit přijmout fakt, že tito žáci často přišli do školy pouze s igelitovou taškou a s přesvědčením, že ve škole budou jenom pár dnů nebo týdnů, teď již měsíců. Prožíváme s nimi jejich osudy i osudy jejich rodin, je to náročné pro všechny.

Myslíte, že pro ně bude těžké „zapadnout“?

Naši žáci jsou na děti jiných národností zvyklé, nikdy jsme neměli problém se začleněním žáka z jiné země. Naopak, považuji to za přínos pro obě strany.

Využíváte ve škole asistenty pedagoga? Pokud ano, tak v čem si myslíte, že je největší výhoda?

Ano, máme asistenty pedagoga, ale ti jsou určeni pro žáky s podpůrným opatřením. Mnohem větší zátěž to byla pro paní vychovatelky ve školní družině nebo ve školním klubu. Máme zájmové kroužky pro všechny žáky zdarma, proto je vhodnější umožnit ukrajinským žákům uvolnění v rámci těchto aktivit.

Je něco, co vy osobně byste chtěla v českém školství změnit? Případně co pro vás konkrétně je důležité, aby ve škole fungovalo, jak má?

Jsem přesvědčena, že si české školy poradí se vším. Musí, nikdo se neptá, zda ještě máme sílu a kapacity. Velmi by pomohlo, kdyby se někdo začal zajímat také o stav pedagogů, jak jsou psychicky unaveni a vyhořelí.

Uvítala bych, kdyby nám daly všechny kontrolní a další instituce jeden rok, abychom mohli všechno dokončit, uvolnit se, neobávat se, co zase přijde za změny, nechat nás pracovat a věřit nám. Svoji práci máme rádi, ale už nestíháme regenerovat, a to je mnohem závažnější problém pro české školství. V tom nám projekty EU a digitální technologie nepomohou.